

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, KOVAS — MARCH, 17, 1980

NR. 64

KAMBODIJA PRAŠO PASAULIO PARAMOS

Kviečia užmiršti nemalonią praeitį

Pekinas. — Kambodijos senoji režimo vadovai smarkiai pakeitė savo politinę liniją. Neseniai Kambodijos džiunglėse buvo priimti Vakarų žurnalistai, atvykę per Tailandijos sieną. Buvusio Pol Poto režimo vadai kalbėjo labai švelniai apie praeities klaidas, apie būsimus pakeitimus, kai Kambodija bus išlaisvinta iš Vietnamo okupacijos.

Kinijoje tris dienas viešėjo Khieu Samphan, pašalinto Kambodijos režimo premjeras, užėmęs Pol Poto vietą. Kinijos vyriausybė sudarė jam progą susitikti su Pekine reziduojančiais užsienio korespondentais. Khieu pasakė, kad visos laisvės mylinčios pasaulio šalys turėtų eiti jo vyriausybės į pagalbą, nes reikia sustabdyti vietnamų ir sovietų imperializmą. Mums reikia visokios paramos: politinės, moralinės ir ekonominės. Mums reikia maisto, vaistų ir ginklų, kalbėjo premjeras, kurio partizanai dar tebekovoją Kambodijos džiunglėse ir kalnuose. Vietnamas ir Sovietų Sąjunga plečia savo agresiją visoje Azijoje. Jei jie nebus sustabdyti, jei nebus išstumti iš Kambodijos, pavojus grės visai Pietryčių Azijai, kalbėjo Khieu. Jis kaltino Hanojus vyriausybę, kad jos tikslai Kambodijoje nėra tik teritorijos laimėjimai, bet ištisos kambodiečių rasės išnaikinimas.

Klausinėjamas užsienio reporterių apie Pol Poto režimo žiaurumą Kambodijoje, Khieu atsisakė, kad vyriausybės darbe buvo klaidų ir trūkumų, pasitaikę klaidų piktnaudžiavimu, tačiau vyriausybė neturėjusi genocido tikslų, kaip skelbia Vietnamo propaganda, kaltindama Raudonuosius Kmerus žmonių žudymu ir badu marinu. Khieu yra Prancūzijos mokslus baigęs ekonomistas. Premjerio vietą jis gavo jau egziliu, pakeičdamas Pol Potą, kurio reputacija laisvajame pasaulyje nėra gera, nes jis kaltinamas žiauriai

Lėktuvo nelaimė

Varšuva. — Sovietų gamybos Lenkijos lėktuvus su 77 keleiviais ir 10 įgulos narių nukrito netoli Varšuvos. Lėktuvas skrido 29 amerikiečiai, 42 lenkai, 4 rusai, 2 vokiečiai. Amerikiečių tarpe buvo boksininkų mėgėjų komanda su 14 jaunų boksininkų, trenerių ir palydovų. Lenkijos premjeras paskelbė šedstadienį ir sekmadienį gedulo dienas, tyrinėjamos nelaimės priežastys.

Sovietai pakeitė Afganistano planus

Washingtonas. — JAV žvalgybos žiniomis, prasidėdant Sovietų Sąjungos invazijai Afganistane, sovietų karininkams buvo pasakyta, kad žygis truks kelis mėnesius ir kariuomenės didžioji dalis bus ištraukta iš Afganistano iki vasaros. Dabar sovietų štabas painformavęs dalinių vadus, kad Afganistano žygis tęsis dvejus metus.

Žvalgybos skaičiavimu, šiuo metu sovietai Afganistane turi apie 80,000 kareivių ir dar 30,000 laukia prie sienos. Nauji sovietų planai numato padidinti Afganistano invazijos jėgas iki 130,000. Ateinančiose savaitėse laukiama didesnės sovietų ofensyvos prieš afganus sukilėlius.

Vicepremjeras užbaigė kalbą, sakdamas, kad šalia Taivano atgavimo ir ekonominės pažangos, svarbiausias Kinijos uždavinys yra priešintis hegemonizmui (kinų žodis, taikomas sovietiniam imperializmui) ir išlaikyti pasaulinę taiką.

Sovietų Sąjungos spauda mažai dėmesio kreipia į Kinijos va-

Šalia komunistų, tarp Irano radikalų, kurie laiko okupavę JAV ambasadą, yra daug fanatikų musulmonų seminarijų studentų iš Quomo miesto ir kitur. Nuotraukoje jie po pikty demonstracijų atlieka savo religines pareigas.

KINIJA PLANUOJA PLĖSTI ŠVIETIMĄ

Valdžia ragina pralenkėti Taivaną

Pekinas. — Komunistinės Kinijos vicepremjeras Dengas sausio 18 d. pasakė idomią kalbą partijos vadų suvažiavime. Atvirai ir tiesiai kalbėdamas, Dengas aiškino suvažiavusiems, jog norėdami pasiekti pažangius pasaulio valstybes kinai turi išieiti daugiau lėšų švietimui. Pirmiausia Kinija turi pasiekti Taivaną. Dengas kalbėjo apie sistemų skirtumus. Nurodė, kad komunistinė politinė ir ekonominė sistema esanti daug geresnė už Taivano, jis klausė, kodėl Taivanas geriau išvystė savo ekonominę pažangą. Kalbėtojas nurodė, kad Kinija laiko svarbiu uždaviniu atgauti šiam dešimtmetyje Taivano salą, tačiau pirmą Kinija turi pralenkėti salą ekonominėje srityje. Kalbėdamas apie švietimą, Dengas nurodė, kad Egiptas su 40 milijonų gyventojų daugiau skiria švietimui už Kiniją. Kinija turi rasti mažiau milijono studentų, kada Amerika turinti 10 milijonų. Kinijoje atsirastų daug talentų, jei mes universitetuose turėtume 3 milijonus studentų, pasakė Dengas.

Vicepremjeras užbaigė kalbą, sakdamas, kad šalia Taivano atgavimo ir ekonominės pažangos, svarbiausias Kinijos uždavinys yra priešintis hegemonizmui (kinų žodis, taikomas sovietiniam imperializmui) ir išlaikyti pasaulinę taiką.

Sovietų Sąjungos spauda mažai dėmesio kreipia į Kinijos va-

du kalbas apie taiką. Daug nerimo Maskvoje sukėlė JAV valstybės sekretoriaus Browno kelionė į Pekiną ir JAV pažadai parduoti Kinijai "dvejojo panaudojimo įrengimus". Šiai kategorijai Pentagonas priskiria sunkvežimius, ryšių priemones, radarus. Maskvai nepatiko Washingtono pažadas parduoti Kinijai antžeminio sekimo stotį, kuri galės priiminti informaciją iš Amerikos erdvėlaivio "Landsat-D". "Pravda" skundėsi, kad šis palydovas, kas 18 dienų praskridamas virš stoties (ji bus įrengta 1982 metais šiaurės Kinijoje), perduos nuotraukas, kuriose bus užfiksuoti ir nemaži Sovietų Sąjungos rajonai. Tiek palydovas, tiek sekimo stotis turi neabejotinai karinį, žvalgybinį charakterį — nuotraukose fiksuojami didesni nei 30 metrų skersmens objektai.

"Pravda" nurodo, kad kai kurie Vakarų Europos laikraščiai po sekretoriaus Browno kelionės į Kiniją pakrikštijo Kiniją "16-tąja NATO nare".

Irano rinkimai

Teheranas. — Irano prezidentas Bani Sadras pareiškė prancūzų laikraščiu "Le Figaro", kad Iranui nieko neatnešė amerikiečių įkaitų suėmimas, o tik pakenkė tarptautiniuose santykiuose, susilpnino Irano pozicijas pasaulyje. Iranas negali leisti sau prabangos prarasti pasaulio simpatijų, pasakė prezidentas. Jo nuomone, būsimas parlamentas jam pritaris ir įkeltų greit paleis.

Penktadienį rinktas Irano parlamentas turės 270 narių. Balsavimai buvo sustabdyti trijuose kurdų rajonuose dėl neramumų. Policijos ir kariuomenės būriai saugojo balsavimo būstines, tačiau skelbiama, jog pasitaikė incidentų, suklaidinimų.

Teherane 30 miesto atstovų renkami iš 433 kandidatų. Pirmieji duomenys rodo, kad gerai laikosi religinė, dešiniojo sparno Islamo respublikos partija. Visame Irane yra daugiau 3,300 kandidatų. Rajonuose, kur joks kandidatas negaus daugumos, pasiskirsčius balsams, du daugiausia balsų gavę turės persirungti balandžio 4 d. balsavime.

— Pirmadienį pasaulio aukso rinkoje uncijos kaina nukrito iki 565 dol.

TRUMPAI IŠ VISUR

Pietinėje Turkijoje nukrito JAV karo aviacijos transporto lėktuvas, žuvo 18 amerikiečių kariškių.

Valstybės, kurių diplomatai laikomi įkaitais Kolumbijoje, pasirašė reikalavimą Kolumbijos vyriausybei dėti pastangas įkaitus išvaduoti ir užtikrinti, kad užsienio diplomatams bus garantuotas saugumas, kurio reikalauja tarptautinė Vienos konvencija. Amerika buvo vienintelė valstybė šio rašto nepasirašiusi, nes Kolumbijos vyriausybė ir taip jau dedanti pastangas įkaitus išvaduoti. Kubai pasiūlė tarpininkauti derybose su teroristais ir pranešė, jog teroristai gali vykti į Kubą, kur gaus prieglobstį.

Izraelis pasiuntė Austrijai griežtą protestą dėl diplomato teisių suteikimo Palestinos Laisvinimo organizacijos atstovui. Austrijos politika pažeidžia Izraelio saugumą ir jo egzistenciją, sakoma Izraelio proteste.

Indijos vyriausybė įspėjo Ameriką, kad ginklų pardavimas Pakistanui Indijoje bus laikomas nedraugišku veiksmu. Nurodoma, kad kiekvieną sykį, kai Pakistanas gaudavo ginklų, jis pradėdavo karą su Indija.

Sirijos šiuo metu prasidėjus neramumai privertė sirų vyriausybę pasiųsti į Aleppo miesto apylinkes divizioną kareivių. Tankai pačiame mieste užėmė svarbesnes pozicijas, aplink miestą išstatyti artilerijos pabūklai, praneša Reuters agentūra.

Libane Palestinos Laisvinimo organizacijos užsienio politikos kalbėtojas pareiškė, kad Amerikai reikia griežtesnio prezidento, kuris sugebėtų atsispirti prieš žydų spaudimą. Carteris esąs per minkštas ir Amerikos žydai jį manipuliavo, pareiškė Farouk Kaddoumy.

Italijoje mirė Manlio Brosio, 83 m. diplomatas. Jis yra buvęs ambasadoriumi Maskvoje, Washingtono, Paryžiuje ir Londone. Italijos vyriausybė yra buvęs įvairiose kabinetuose, o tarp 1964 ir 1971 metų Brosio buvo NATO pakto generalinis sekretorius, parodęs daug organizacinių gabumų.

Vakarų Vokietijos teroristų grupės Baader-Meinhof likučiai pradėjo bendrą veiklą su Airijos teroristų grupe. Vokiečiai parūpina ariams ginklų ir amunicijos. Vokietijoje stovinti Britanijos kariuomenė neseniai prarado tris airių teroristų nušautus kareivius.

Ar rusai naudoja Afganistane dujas?

Varšuvos paktas pasirengęs dujų karui

Maskva. — Sovietų Sąjungos "Novosti" žinių agentūra paskelbė pasikalbėjimą su generolu Nikolai Chervov, generalinio štabo nariu. Jis paneigė žinias, kad sovietų kareiviai įvelti į kovas Afganistane. Generolas paneigė ir Vakarų spaudoje pasirodžiusias žinias apie sovietų naudojamas dujas ir nuodingus chemikalus.

Kolumnistas Jack Anderson, rašydamas apie chemikalų karą, sako, jog tie ginklai yra tokie biurūs, kad net ir pati JAV žvalgyba kartais nenori tikėti savo pačios duomenimis. Žinios iš liudininkų, satelitų nuotraukos ir pagauti radijo pasikalbėjimai vis tik rodo, kad sovietai dujomis bando išvaryti afganus sukilėlius iš jų slėptuvių kalnuose, olose ir tarpekliuose. Visi duomenys rodo, kad dujos yra "Soman". Tai bespalvis chemiklas, malonus vaisių kvapui, tačiau tos dujos atneša mirtį per 15 min. Žvalgybos žiniomis, šių dujų paliešti asmenys turi įvairius simptomus: sunku kvėpuoti, prasideda prakaitavimas, vėmimas, mėšlungis, drebulys, galvos skausmai, apima miegas, konvulsijos ir ateina mirtis.

Net Hitlerio režimas, nors ir pasiruošęs dujų karui, negėdijosi pradėti II-jo Pasaulinio karo metu. Reichui pralaimėjus, sovietai tyliai išvežė visą dujų fabriką iš Vokietijos ir net atgabeną to fabriko darbuotojus tęsti gamybą Sovietų Sąjungoje. Žvalgybos žiniomis, rašo Anderson, — sovietai turi dideles dujų atsargas ir po kariuomenės dalinius išskirstė 100,000 specialiai paruoštų dujų karininkų. Rusai jau yra mažais kiekiais išbandę savo dujas Pietų Jemene prasidėjus arabų genčių sukilimui 1964 m. Vėliau sovietų dujos buvo panaudotos prieš Laosu kalnų gyventojų meo gentis. Kalniečiai vadino tas dujas "geltonu lietuvi".

Karinės žvalgybos pareigūnai nustatė, kad didelės dujų atsargos sovietų yra laikomos Varšuvos pakto valstybėse: Lenkijoje ir Čekoslovakijoje. Paskutinėmis žiniomis, sovietų aviacijos divizionai Rytų Vokietijoje turi 400 cheminių bombų. Vienose Varšuvos pakto manevruose buvo pratimai, kaip pulti dujomis ir kaip nuo jų gintis.

Varšuvos pakto vadų suvažiavime kilus ginčui dėl cheminio karo, aukštąsias sovietų KGB karininkas pasiūlymą, kad "socialistinės" šalys turi būti pasirengusios, nes dujų turi Amerika, NATO šalys ir Kinijos Liaudies respublika". Amerikos CIA valdininkai savo biuletenyje "The Weekly Surveyor" dažnai skaito straipsnius apie sovietų cheminių, biologinių ir radiologinių ginklų vystymą.

Kova su infliacija

Washingtonas. — Prezidentas Carteris spaudos konferencijoje paskelbė naujas kovos su infliacija priemones. Federalinės vyriausybės išlaidos bus sumažintos 14 bil. dol., uždedami specialūs mokesčiai naftai. Jie pakels gazo kainą 10 centų už galioną. Bus suvaržytos paskolos, kas palies pirkimą išsimokėjimui. Bus sunkiau įsigyti "kredito korteles". Prezidentas įspėjo, kad nauji suvaržymai skaudžiai palies amerikiečius, tačiau ne tiek, kiek juos palietų nepažabota infliacija.

Pasaulyje jau yra 4,5 bil. žmonių

Washingtonas. — Aplinkos fondo apytikrė statistika paskelbė, kad praėjusio penktadienio naktį, 1:42 val. Chicago laikais, pasaulio gyventojų skaičius pasiekė 4,5 milijonų. Fondo prezidentas Justin Blackwelder paaiškino, jog pasaulio žmonijai pasiekti 1 milijoną truko daugiau milijono metų. Praėjo 120 metų, kol pasiekta 2 bil. gyventojų, po to trečias milijonas jau pasiektas per 32 metus, o ketvirtas — per 14 metų. Tik didelė katastrofa gali išgelbėti pasaulį nuo žmonių pertekliaus, pasakė jis.

— Illinois gubernatorius, respublikonas Thompson atsisakė pasisakyti už kurį vieną respublikonų kandidatą, nors kai kurie jo pakartotinai prašė. Jis abejoja, ar buv. prezidentui Fordui apima skelbti kandidatūra, nes vargu jis galėtų pasivyti Reaganą.

KALENDORIUS

Kovo 17 d.: Patrikas, Gertruda, Gendvilas, Vofina.
Kovo 18 d.: Kirilas, Jeruz., Eimutis, Gintarė.
Saulė teka 6:03, leidžiasi 5:57.
ORAS
Saulėta, temperatūra diena 50 L, naktį 35 L.

Nauji Helsinkio grupės nariai

Užsienio spaudos žiniomis, Lietuvoje veikiančių Helsinkio susitarimų veikdymui remti visuomeninė grupė įstojo du nauji nariai: Mečislovas Jurevičius ir Algis Statkevčius. Spaudos žiniomis, Mečislovas Jurevičius yra buvęs politinis kalnys. Už dalyvavimą pokarinės laisvės kovose jis buvo suimtas 1950-ais metais ir nuteistas 25-kerius metus kalėti. Amnestuotas 1956-ais metais jis dirbo Šiauliuose, Lietuvos aktyvų draugijos gaminių mokykloje. Prieš penkerius metus buvo atleistas iš darbo. Laikraščiai rašo, jog Mečislovas Jurevičius 1976-ais metais padėjo suorganizuoti šiluvoje įvykusią demonstraciją prieš tikėjimo laisvės varžymus Lietuvoje.

Antrasis Lietuvos Helsinkio grupės naujas narys Algis Statkevčius yra gimęs 1937 m., taip pat buvo suimtas ir internuotas psichiatrinėje ligoninėje, iš kurios buvo paleistas 1970-ais metais. Spaudos žiniomis, Mečislovas Jurevičius ir Algis Statkevčius pasirašė praėjusiais metais Maskvo-

je paskelbtą 45-kių pabaltiečių pareiškimą, smerkiantį prieš 40 metų pasirašytą sovietų ir nacių suokalbį, kuriuo buvo panaikinta trijų Pabaltijo valstybių nepriklausomybė.

Vakarų pasiekusiomis žiniomis, sovietų saugumas Rygoje pasikvietė apklausinėjamui keturis latvius, kurie drauge su lietuviais ir estais pasirašė praėjusių metų vasarą Maskvoje paskelbtą memorandumą ryšium su sovietų ir nacių slapty susitarimu 40-ies metų sukaktimi. Memorandumas 45-kių pabaltiečių reikalavo, kad minėti susitarimai būtų paskelbti negaliojančiais ir kad Lietuva, Latvija ir Estija būtų sugrąžinta laisvo apsisprendimo teisė. Turimomis žiniomis, sovietų saugumas tuo pačiu reikalu įvykdė apklausinėjimus taip pat ir Vilniuje. Švediją pasiekusiomis žiniomis, Taline buvo išlaisvinti estai žmogaus teisių gynėjai Mats Kirrand ir Atjom Juskevich, kurie už vadinamą disidentinę veiklą buvo kalinami nuo 1974-ųjų metų.

Austrija pripažino Palestinos atstovą

Viena. — Austrijos vyriausybė pripažino diplomatinį imunitetą oficialiam Palestinos Laisvinimo organizacijos atstovui, kuris Vienoje gyvena jau treji metai, Ghazi Hussein. Jis buvo stebėtojas prie Jungtinių Tautų pramonės išvystymo organizacijos. Europoje vis daugiau atsiranda balsų, kad palestiniečiai turi teisę įsteigti savo valstybę, kuriai priešinsai Izraelis.

Jeruzalės miesto burmistras Teddy Kollek paragino Ameriką panaikinti dvi konsularines įstaigas. Viena yra Izraelio Jeruzalėje, kita buvusios arabų Jeruzalėje. Burmistras sako, kad sujungus tas įstaigas į konsulatą, Amerika pademonstruotų, kad ji nepripažįta Jeruzalės miesto naujam suskaldymui.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

VASARIO 16-SIOS
MINEJIMAS

LB San Francisco apylinkėse rūpesčių vasario 24 d. atšvęstas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto paskelbimo paminėjimas.

Gausiai susirinkus Milpitas portugalų parapijos bažnyčioje lietuviams, klebonas dr. kun. V. Pavalkis atliko lietuvių kalbą šv. Mišias. Asistavo Prekeris ir gal pirmą kartą šioje bažnyčioje pasigirdo „Pulkim ant kelių“ lietuviškos giesmės melodija ir maldos žodžiai.

Lietuvių troškimas jau nebe pirmą kartą reiškiamas nuo tolimojo Pacifiko krantų — sulaukti Lietuvos laisvės tebetiesiamas nuo 1945 m. Tada San Francisco lietuviai minėdami Vasario 16-ąją paskelbė, kad neatsižvelgiant į lietuvių tautos troškimą gyventi nepriklausomai, jos valia buvo sulaužyta ir jai atimta laisvė.

Apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktą ir jo pripažinimą de jure JAV teatsiliepė tik 1922 m. balandžio 28 d. Nežiūrint pavėluoto ir uždelsto Lietuvos pripažinimo, Amerikos lietuvių veidai jau senokai buvo nušvitę susilaukus savos nepriklausomos valstybės, kurios liūdesys tik apraukė 1940 m.

San Francisco lietuviai rinkosi į šv. Jono Krikštytojo bažnyčią, nes savos parapijos jie neturi. Milpito portugalų parapijoje klebonauja nuodirdus lietuvis dr. kun. V. Pavalkis, kuris mieliai sutiko atlaikyti pamaldas, nemokamai užleisdamas salę, pats paruošdamas lietuvių kalbą šv. Mišių tekstus ir pasakydamas turiningą šventės nuotaikomis priderintą pamokslą. Klebonas, renkantis aukas laisvinimo reikalam, paukojo šimtinę. Tai kilnus ir visiems sekintas pavyzdys.

Po pamaldų susirinkus į salę ir LB pirm. R. Tervydziai pradėjus minėjimą buvo pakviestas dr. kun. V. Pavalkis sukalbėti invokaciją. Į garbės prezidiumą pakviesti kun. V. Pavalkis, LB Vakarų apygardos atstovė D. Barauskaitė, J. Liesytė-Fraser.

R. Tervydis išryškino šios dienos minėjimo prasmę ir esmę, primindamas, kad lietuviai, kur jie bebūtų, su dideliu susikaupimu mini Vasario 16-ąją. Priminė pasiryžėlius ir pasisventėlius kaip N. Sadūnaitę, V. Petkų ir daugybę kitų, jau išauklėtų šio akto pavėsyje, ir net jaunesnės kartos atstovų, nebijančių okupantui pasakyti tiesą į akis. Partizanų, 1918-20 m. savanorių — Juozapavičiaus, Lukšio ir daugybės kitų garbingą prisiminimą ir sudėtą auką tėvynės laisvei paprašė pagerbti susikaupimo minute.

JAV LB Vakarų apygardos atstovė D. Barauskaitė, perduodama sveikinimus, ragino visus lietuvius nepamiršti pavergtos tėvynės, kovotojų dėl jos laisvės, bet ir suvereniteto, kurį atstovauja mūsų diplomatai. Jų padėtis darosi diena iš dienos materialiniu požiūriu vis sunkesnė. Susidurta su teisės kliūtimis — diplomatų paskyrimu ir jų parinkimu, seniesiems pasitraukiant. Šias kliūtis stengiamasi pašalinti, tariantis su valstybės departamentu, tikintis teigiamai išsprendi.

Pabaigoje oficialios dalies buvo pagerbtas dr. kun. V. Pavalkis, kuris 1950 m., kviečiamas San Francisco lietuvių, atvyko į šį miestą ir be pastoracinio, tuojau ėmėsi visuomeninio darbo suorganizuoti LB apylinkę. Kun. dr. V. Pavalkis, dar prieš raudonajai armijai įsiveržiant į Lietuvą, buvo išrinktas į Romą tęsti studijų ir okupacijų jam neteko pergyventi. Bet antrojo pasaulinio karo sąvartoję pabėgėliams pasiekus Italiją, jis nieko nelaukdamas atėjo jiems į pagalbą. Vatikanas įvertindamas jo karitatyvinius sugebėjimus paskyrė jį įgaliojimų pabaltiečių šaltos reikalam ir vėliau jis buvo pasiūstas į Vokietiją ir Austriją rūpintis

lietuvių sielovados reikalais. 1950 m. atvykęs į Francisco, kurį laiką dirbo vietos parapijoje, o dabar klebonauja Milpitas portugalų parapijoje.

Didėjant lietuvių skaičiui San Francisco apylinkėse, susirūpino juos suburti į organizuotą vienetą ir pasikvietė į talką G. Zaborščienę ir kt. surinko net 175 adresus apylinkėje esančių lietuvių, kviesdamas į susirinkimą, į kurį atvyko tik 13 asmenų... iš kurių buvo sudaryta valdyba ir 1952 m. sausio 13 d. pradėjo veikti JAV LB San Francisco apylinkė, pirmininkaujama dr. kun. V. Pavalkio. Įsteigti apylinkės dr. kun. V. Pavalkiui teko vadovauti ketverius metus.

Jo įsteigtoji LB San Francisco apylinkė buvo pirmoji prie Pacifiko krantų. Valdyba ir vietos lietuviai rado prasmingą, švenčiant Vasario 16 šventę, prisiminti ir tuos, kurie rūpinosi, kad iš-eivijos lietuvių tarpe neišblėstų lietuvišybės dvasia. Dr. kun. V. Pavalkiui už jo nuopelnus ir parodytą meilę savo tautai buvo įteiktas garbės raštas (labai gražiai meniškai ranka išrašytas čekigis-kės p. Varaneckienės) keliant jį į šios apylinkės garbės narius.

Prisimindamas garbės adresą dr. kun. V. Pavalkis išreiškė padėką ir kartu pasidžiaugė, kad jo pakrikštyta apylinkė jau subrendo, išaugo ir šiandien jau švenčia 28 metų gyvavimo sukaktį, kartu išterpdama savo darbus ir lietuvių išeivijos istorijos lapus.

Meninės programos daly Lietuva prisiminta vaizduose, parodyta Perkūno Kruonio skaidrių, muzikos ir poezijos montažas — Manojis Lietuva.

Pateiktus vaizdus dar labiau sustiprino D. Janutienės vadovaujama tautinių šokių grupė, pasirodys keletą šokių ir susilaukusi publikos nuodirdžios padėkos.

Baigus minėjimą buvo išrinkta nauja LB San Francisco apylinkės valdyba, į kurią pateko: R. Tervydis, P. Indreika, D. Janutienė, Alberta Astraitė-Singh, F. Prekerytė-Brown, A. Sehga, ir A. Kallok. Į revizijos k-ją išrinkti A. Atutis ir V. Melinauskienė.

Pasitraukus iš valdybos P. ir J. Šukeliams, Aleksandrui Atutai, pirm. Tervydis išreiškė padėką. Susirinkusius pakvietė prie kavutės ir sumuštinii.

Kovo 23 d. į San Francisco atvažiuoja Toronto mergaičių choras, kurių koncertas įvyks Latvii namuose, 425 Hoffman St. Gegužės 3 d. Los Angeles studentų muzikinis vienetas „Viva Europa“ atliks linksmą muzikinę komediją.

P. Indreika

Los Angeles, Calif., Vasario 16-sios iškilnių šventės proga, žygiuoja Juozo Daumanto šaulių kuopos šauliai, Lietuvos Karių veteranai, skautų ir ateitininkų eiseną su vėliavomis šv. Mišioms į šv. Kazimiero bažnyčią vasario 17 d. Iš k. į d.: J. kp. pirm. K. Karuza, lt. VI. Simoliūnas, V. Paplauskienė, J. Naujokas, Jud. Paškauskienė, R. Sakienė, J. Paplauskas, R. Mackevičienė ir kt.

Nuotr. L. Kanto

Los Angeles "Spindulys" šoka Vasario 16-sios minėjime. Šokiams vadovauja Danguolė Razutytė - Varnienė, groja Ona Barauskienė ir R. Polikaitis.

Nuotr. L. Kanto

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

TEN, KUR JAUNYSTĖ
SKAMBA

Vieną šeštadienį Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos 9 skyriaus mokytojas Aloyzas Aidis pakvietė pakalbėti jo skyriaus mokiniams apie Pensilvanijos angliakasių Lietuvą. K. Donelaičio mokykla prisiglaudusi gerokai nuo sostinės nutolusiame Rockvillės priemiestyje esančiuose gražuose, moderniuose Latvii namuose. Kiekvieną šeštadienio popietę čia iš D. C.,

ne, Alberta Astraitė-Singh, F. Prekerytė-Brown, A. Sehga, ir A. Kallok. Į revizijos k-ją išrinkti A. Atutis ir V. Melinauskienė.

Pasitraukus iš valdybos P. ir J. Šukeliams, Aleksandrui Atutai, pirm. Tervydis išreiškė padėką. Susirinkusius pakvietė prie kavutės ir sumuštinii.

Kovo 23 d. į San Francisco atvažiuoja Toronto mergaičių choras, kurių koncertas įvyks Latvii namuose, 425 Hoffman St. Gegužės 3 d. Los Angeles studentų muzikinis vienetas „Viva Europa“ atliks linksmą muzikinę komediją.

P. Indreika

Marylando, Virginijos ir Pensilvanijos valstijų tėvai suveža apie 40 vaikų, kiti sukardami net 100 ir daugiau mylių kelią. Pamokos vyksta popiet, nes iš ryto savo namuose mokosi latvių vaikai. Tad lietuviams tėvams, vežiojantiems savo vaikus į K. Donelaičio lit. mokyklą, šeštadienio popietės iki gilių pavakarių dingsta, nes dėl nuotolių retas kuris nelaukia, kol mokykloje pasibaigs pamokos.

Pirmiausia keli žodžiai apie latvių namus. Kiek anksčiau viena proga man tą visą latvių ansamblį, kurį sudaro jų bažnyčia, salė, patalpos bendruomeninėms raštinėms bei mokyklai, aprodė arch. A. Barzdukas. Kai latviai šį objektą planavo statyti, kvietė prisidėti ir lietuvius. Būtu būvę bendri namai. Beje, arch. A. Barzduko žodžiais, lietuvių sostinėje ir jos apylinkėse tuo metu gyveno nedaug ir todėl jie nesirijo prisidėti prie latvių siūlo-

mo projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio paprašytą kuria nors tema pakalbėti 9 skyriaus mokiniams. Tai dalis bend-

ros projekto. Tuo tarpu latviai visą ansamblį, esantį plačioje erdvėje, pasistatė beveik savo rankomis. Todėl visi įrengimai, tiek jų liuteronų bažnyčioje, tiek į pagrindiniame pastate, atlikti labai kruopščiai, tiesiog pedantiškai. Dar niekur nemačiau tokių jaukių, patogių klasių šeštadienei mokyklai, tokios pagrindinės salės, kurios scenai apšviesti yra visi reikalingi įtaisai ir, reikalui esant, apšvietimą tvarko tų namų prievalda, buvęs Rygos operos scenos apšvietėjas.

Washingtono K. Donelaičio lit. mokyklai per paskutinius dešimtį metų vadovavo mokyt. Virginija Gureckienė, nuo praėjusio rudens pradėjusi dėstyti lietuvių kalbą Georgetowno universitete, kur gausių studentų tarpe nemažą dalį sudaro Lietuvos Vyčiai, tos organizacijos nariai, kuri Washingtono ir jos apylinkėse labai gyva. K. Donelaičio lit. mokyklai vadovauti atėjo neseniai iš Lietuvos atvykusi Angelė Kraujelytė-Bailey. Jai padeda 7 mokytojai, kurių viena — R. Kavolienė atvažiuoja net iš Pensilvanijos valstijos. Yra mokytojų bei mokinių ir iš Baltimorės, bei kitų tolimesnių vietovių.

Praėjusį pavasarį K. Donelaičio lit. mokyklą baigė 6 mokiniai, jiems pažymėjimus įteikė Lietuvos atstovas Washingtono dr. S. Bačkis, o LB Washingtono apyl. valdyba abiturientus apdovanojo sostinės apylinkėse gyvenančių autorių — rašyt. A. Vaičiūlaičio ir dr. J. Balio, o taip pat ir čekijetės rašytojos N. Jankutės - Užbaliens knygomis. Išleidžiant abiturientus buvo galvojama rudenį steigti ir 9-tąjį papildomą skyrių. Planas įgyvendinti ir dabar dažnų šeštadienį lit. mokykloje, be nuolatinių mokytojų, pamatysi vieną kitą sostinės visuomenininką ar kultūrininką, mokyt. A. Aidžio

MOKINIŲ TELKIMO AKCIJA

Pasaulio Kūrejas, kurdamas gyvybę žemėje, idėję kiekvienam, kad ir mažiausiam gyvam sutvertimui, norą išlikti gyvam ir kurti kitas gyvybes. Šis jausmas yra ypatingai gajus žmonių giminei, kurios kiekvienas narys neatlaidžiai visomis išgalėmis kovoja už savo teisę gyventi ir kurti.

Tą patį reikėtų pasakyti ir apie žmonių junginį tautą. Kiekviena tauta Viešpaties valia turi teisę gyventi, puoselėti, kurti ir ugdyti savo tautinę kultūrą, išlaikyti savo kalbą, papročius, nežūti kitų tautų tarpe.

Faktas, kad kurios nors tautos narys yra gimęs svetimoje krašte, nenulėmia jo etnografinės kilmės bei tautybės, lygiai kaip, sakysime, atsitiktinai, kurioms nors sunkioms aplinkybėms nusiuklostius, avių tvarte gimęs kūdikis dar nėra avinėlis...

Taigi reikia pagirti tuos išėjęs lietuvius, kurie, savo tėvynėje ar svetimoje krašte gimę, už savo tautinį identitetą, už tautinės gyvybės išlikimą kovoja, kurie yra prisirišę prie savosios tautos ir stengiasi jos gyvybę išvilioje pratęsti.

Tautinės gyvybės išlikimui didžiausią reikšmę, be abejo, turi vaiko tėvų apsisprendimas. Jeigu tėvai gražiai sutaria savo vaikus auklėti lietuviškoje dvasioje, jei šeimos kalba yra lietuvių kalba, lietuviškos jausmo išlikimas išsispindžia be didesnių pastangų.

Tačiau daugybė įvairių aplinkybių netekia galimybės tėvams savo vaikus lietuviškai auklėti ir mokyti. Taigi gerai, kai vaikai bei priaugantys jaunuoliai dar dalyvauja lietuviškosiose organizacijose, tautinių šokių grupėse, sporto rateliuose, choruose ir kituose pasireiškimuose.

Tačiau iš aukščiausių minėtų pasireiškimų, po šeimos, bene didžiausią reikšmę vaiko lietuviško auklėjimo bei mokslinio bare turi liuanistinės mokyklos.

Jau senoji lietuvių išeivija buvo prie lietuviškų parapijų suorganizuoti daugybę lietuviškų mokyklų, beveik visais atvejais klebonų globojamų ir seselių vienuolių vedamų. Iš pradžių daug kur lietuvių kalba buvo dėstoma, vėliau ji buvo kaip mokslo dalykas dėstoma. Šios mokyklos gerokai pratęsė lietuvių šiam krašte, nors klausimo iš esmės neišsprendė.

Naujoji išeivija ėmėsi kiek skirtingų priemonių. Ji sukūrė visose didesnėse lietuvių kolonijose šeštadienines liuanistines mokyklas. Tokių mokyklų buvo keliasdešimt ir pradžioje jas lankė daugiau kaip 5000 mokinių. Tačiau dėl įvairių priežasčių moksleivių ir mokyklų skaičius ėmė kas metai mažėti. 1978–9 mokslo metais JAV-bėse veikė 28 liuanistinės mokyklos, kuriose dirbo 247 mokytojai ir mokėsi 1577 mokiniai. Iš to skaičiaus 1577 pradžios, 310 aukštesnės mokyklos ir 38 pedagoginio mokykla. Šiais 1980 metais veikė 32 lit. mokyklos, jose dirba 262 mokytojai, bet mokinių skaičius yra nukritęs ligi 1726. Vadinasi, per vienerius mokslo metus sumažėjo apie 210 mokinių, arba apie 10 procentų.

Skaiciai kuklūs ir nedžiuginantys. Ateitis dar galės būti blogesnė. Taigi labai gerai, kad dabartinė JAV Liet. Bendruomenės krašto valdyba, Vytauto Kutkaus vadovaujama ir švietimo taryba (pirmininkas Jonas Kavaliūnas) susirūpino mokinių skaičiaus mažėjimo reikalu ir š.m. kovo 4 dieną pa-

skelbė mokinių telkimo akciją, išleisdama šiuo reikalu specialią instrukciją LB apylinkėms ir liuanistinių mokyklų vadovams.

Šios akcijos tikslas — remti lietuvišką švietimą ir pakelti liuanistinių mokyklų mokinių skaičių bent 10 procentų. Kitaip tariant, jeigu ne padidinti mokinių skaičių, tai bent jų kritimą sustabdyti.

Šiai akcijai praversti lietuvių kolonijose sudaromi specialūs komitetai, kuriuos sudaro LB apylinkės valdyba, liuanistinės mokyklos vadovai. Veikiama glaudžiai bendradarbiaujant su tėvais. Pati akcija vykdoma nuo rugpjūčio 15 ligi spalio 1 dienos ir ypatingai rišama su rugsėjo 8 d. švenčiama Tautos švente. Ypač patiriamas naudoti asmeninis kontaktas su būsimųjų mokinių tėvais. Jie kalbami leisti vaikus į liuanistines mokyklas, aiškinamos ir šalinamos priežastys, dėl kurių mokiniai lit. mokyklų nelanko. LB apylinkės vadovai įpareigojami padėti suorganizuoti vaikų vežiojimą į liuanistines mokyklas. Jei liuanistinė mokykla toli, tėvai skatinami vežti vaikus į mokyklą bent kartą per mėnesį. Bus sudaromos sąlygos tokius vaikus mokyti namuose, tėvų priežiūroje, pagal mokytojų nurodymus ir duotą medžiagą.

Jei mokykla nepasiekiamą, bus sudarytos galimybės mokyti korespondenciniu būdu. Reikalinga medžiaga ir mokslo priemonės paruoš švietimo taryba.

Liuanistinės mokyklos daugelį vietų veikia parapijų bei klebonų globojamos. Parapijų vadovai bus prašomi šiame reikale ypatingai padėti.

Liuanistinės mokyklos turi ir finansinių rūpesčių. Jų metinis biudžetas siekia 160–200,000. Didžiąją dalį šios sumos sudeda patys mokiniai tėvai mokslininkių keliu. Švietimo taryba leidžia ypač brangiai kaštuojančius mokyklinius vadovėlius, skaitinių knygas, organizuoja mokslo priemones. Labai malonu pastebėti, kad čia mokykloms ir pagalba ateina Lietuvių Fondas, kurio finansinė pagalba kiekvienais metais darosi vis didesnė.

Tačiau ir to dar negana. Liuanistinės mokyklos yra ne vien mokinių tėvų, ne vien mokytojų, ne vien tiksliai mūsų švietimo darbuotojų, bet ir visos lietuvių visuomenės, kuriai tik rūpi ilgesnis lietuviškosios šios krašte išlikimo reikalas.

Negerai, kad mūsų tarpe dar yra tokių tamsių tautiečių ir jų organizacijų junginių, kurie lit. mokyklų ne tik neregina, bet liuanistines mokyklas puola, niekina jų vadovus, švietimo darbuotojus ir pačią Lietuvių Bendruomenę, kuri šias mokyklas išlaiko. Laimai, kad tokių lietuvių yra nedaug, o ateityje jų skaičius natūraliai dar mažės.

Užtat reikia pagirti jaunus tėvus, kurie savo vaikus į liuanistines mokyklas leidžia. Čia ypatingai dideli nuopelnai priklauso jaunoms mamoms. Net ir gera dalis tautiškių mišrių šeimų savo vaikus į liuanistines mokyklas leidžia. Reikia gerą žodį pasakyti lit. mokyklų mokytojams, kurie menkai atlyginami sunkiose sąlygose šiose mokyklose dirba. Taigi visų lietuvių neeilinė pareiga liuanistines mokyklas remti ir daryti viską, kad jų mokinių skaičius ne tik nepadidėtų, bet dar padidėtų. b.k.v.

PLANUOJA UŽIMTI VIDURIO AMERIKĄ

F.Castro, Sovietų remiamas, ruošiasi naujiems žygiams

BR. AUŠROTAS

Veikla prasidėjo

nufotografuoti ir pateko į prieš Castro kovojančių kubiečių rankas. Dalis šių dokumentų taip pat patekusi ir į Gvatemalą, El Salvadorą, Kolumbiją ir Dominikoną komunistų štabus.

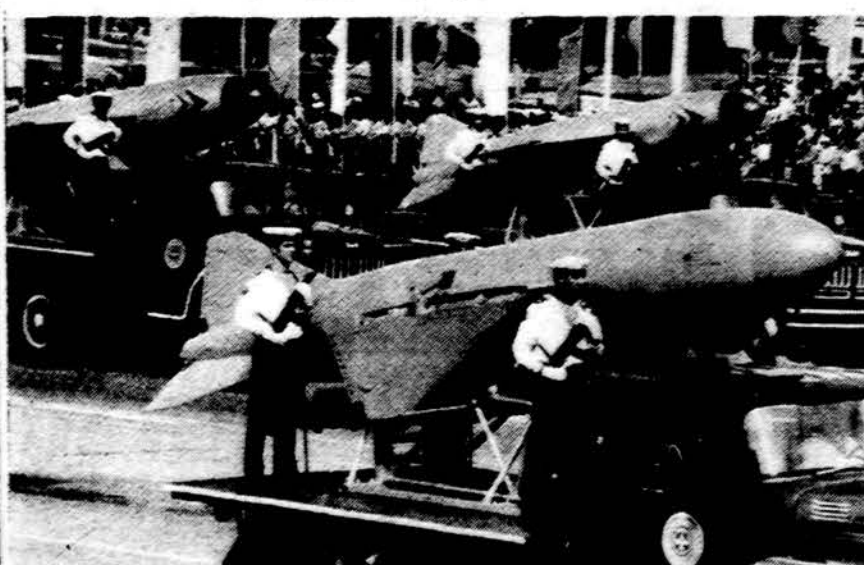
Susitarti ir verbuoti

Viename tų dokumentų, skirtų Kolumbijos komunistams, rašytame š.m. sausio 30 d., reikalaujama, kad „kuo greičiau būtų užbaigti visi kairiųjų grupių vietiniai nesutarimai. Visos grupės turinčios susitarti ir išsiskirti visiems tinkamą vadovybę. Dokumente įtaigojama, kad jungtinė vadovybė yra būtina pasiruošti revoliuciniams žygiams El Salvadore ir Gvatemaloje.“

Tame rašte kom. partijos nariai yra skatinami verbuoti ūkininkus iš narkotikus auginančių sričių (kaip marijuaną ar agnonos). Verbuotojai yra instruktuojami, kad jie žadėtų tiems ūkininkams visokią paramą, nežūrint vyriausybės draudimo šias nuodingas žoles auginti. „Ir kai komunistai laimės, tai ir ateityje jiems bus leidžiama verstis šiuo pelningu ūkininkavimu“, taip apmokomi verbuotojai.

(Past.: Iš nelegalios marijuanos, rūkymui skiriamos žolės, auginimo ir gero derliaus tie ūkininkai uždirba milijonus dolerių, nuodydami bevalius žmones. Prie šio „ūkininkavimo“ yra prisidėję tūkstančiai ūkininkų ir darbininkų).

Minėtoje Kubos žvalgybos instrukcijoje verbuotojai yra skatinami išnaudoti visas transporto priemones naudojamas nelegalioje narkotikų prekyboje, taip pat ir jas aptaraujantį personalą, kaip sunkvežimio šoferius, lėktuvų pilotus, laivų kapitonus ir jų jūrininkus.

Sovietų raketos Kuboje.

POKARIO METAI

ALBINAS BARANAUSKAS

Ištrauka iš baigiamo spausdinti „Vincio Mazurkevičiaus romano“

4

Niekad taip pat neteko išgirsti ko nors apylinkėje sakant: „Šteinių ponulis“, „Šteinių ponitė“ ar „Šteinių panelė“. Sakydavo: „Šteins“, „Šteinienė“, „Šteinių mergišlos“. Buvo jau ne tie laikais ir ne tie žmonės. Kai senosios Daugirdienės nustojo klauptėje bematyti (gal 1932 ar 33-tais), šion prieš sumą atsisėdavo šveicorius, per sumą — Eidukevičių tėtukas (buvo seniasias apylinkės žmogus, dėdavo trumpu mėlynu apsiaustu su siūle aplink visą liemenį ir su kišenėmis, kaip kunigo, už nugaros), o per suplikacijas — zakristijonas su rūkstancia smilkytuve ant nykščio, laukdamas, kada kunigas atsisėdęs žengt prie altoriaus. Daugirdų ponitės nuo tada paprastaisiais neatsimenu.

Taip pat tik dabar, Mazurkevičienėi pasakojant, sužinojau, kokiomis dramatiškomis aplinkybėmis tada išliko minėtoji tragedija. Geisteriškosios žmonės pastebėjo, kad kažkas sustojo po medžiu nuo lietaus, ir girdėjo, kad visai netoliese trenkė griautinis, bet niekam neatėjo galvon, jog pataikytą. Lietui greitai praūžus ir vėl išlindus saulei, arklys neraginamas truktėloji ir ramiai parvėžė sukiubusį šeiminką namo. Išbėgusios kieman moterys

pradžioje pagalvojo, kad jis užmuštas plėšikų — kepurė nulėkusi iš šaudus, veidas pamėlynavęs, marškiniai ant krūtinės perplėsti. Bet neturko nė kapšiuo, nė pinigų — net neatrodė lieta ir kišenės. Žmona, ji apkabinusi, sumuko vežime be sąmonės; senoji Daugirdienė susivokė pasiūtę mergaitę į miestelį vaistininko, kuris tada pas mus buvo vienintelė medicinos pagalba. Šis atbėgo drauge su žandaru Makarenka. Maskolius, tris kartus persižegnojęs, tuoj pažino: „Ale šičia ne razbainykai, šičia perkūnelis!“ Vaistininkas patvirtino. Žiniai plačiau pasklidus, Geisteriškuose atsirado ir liudininkai. Bet našlei tai neatnešė jokios paguodos. Likusiąją savo gyvenimo dalį ji vos pajėgdavo trumpam atsikelti iš lovos. Vyresnioji dukra, Mazurkevičienės motina, turėjo tēkti vos sulaukusi šešiolikos, netrukus po nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Nebuvo kitos išeities. Ir pasitaikė gan laimingai.

2

Apie Šteinių tekdavo ne kartą išgirsti, kad buvęs evangelikas, perėjęs į katalikybę tik prieš pačias vestuves. Tai netiesa. Darosi aišku jau vien dėl to, kad jeigu būtų užgimęs evangelikas, būtų save laikęs vokiečiu, kaip ir kiti to tikėjimo atėjūnai iš Prūsų. Katalikai, priešingai, vienos ar dviejų kartų bėgęje taip susiliedavo su vietiniais, kad apie jų kilmę telidijo pavardės: Šneideris, Bergeris, Mileris, Bigelis, Zomeris, Benderis, Šeferis, Breneizeris, Butkiera (Boettcher), Bunkarta ar Bungarda (Baumgarten), Lenkas (Lange) ir t.t. Šteins, kilme iš Zanavykų Paprūsės nuo Slavikų, buvo ne tik lietuvis patriotas, bet ir savanoris kūrėjas, sužeistas viename pirmųjų susirėmimų, netekę kairės rankos plėštakos, visos ar

kad „JAV turėtų ką veikti“ Karibų jūros plotuose ir kitur L. Amerikoje. Galvojama, kad JAV įsivėlimas Karibų jūroje igitintų Sovietus pradėti naujas operacijas Art. Rytuose. Taip veikdami Sovietai išvengtų betarpiškos JAV kariinės grėsmės.

Kubiečiai taip pat teisingai vertina, kad „Amerikoje dar tebėra gyvas revoliucinis nusiteikimas prieš karinių jėgų stiprinimą“. Kubiečių analistai mano, kad „Amerikai pasirengus priešintis Sovietų grėsmei Art. Rytuose, mažiausiai dvejus metus nebus rimto pavo-

Kubos diktatorius F. Castro tariasi su savo broliu Raulu, krašto apsaugos ministru, dėl Sovietų karinių įrengimų stiprinimo Kuboje. Amerika visa tai ramiai pakenčia.

jaus iš Amerikos pusės, kai Kuba — Sovietai vykdys savo planus Karibų jūros valstybių socialinės santvarkos pakeitime, atseit, šiuo metu JAV neturinti karinių išteklių toms užmačioms sugniuždyti“.

Kuri pirmoji

„Mažoji Afrika“ ar Haiti esanti pirmoji valstybė, kuri turi nukristi į komunistų glėbį šių metų bėgyje. Komunistai tikėjė, kad jau 1978 m. sausį Haiti bus jų kontroliuojama. Bet apsirike.

Šiuo metu komunistų verbuotojai — instruktoriai iš Kubos atrenka „tinkamą medžiagą“ iš Haiti — Dominikonų respublikos pasienio. Užverbuotieji siunčiami į apmokymo stovyklas Kuboje, kurių viena esanti Havanos pašonėje, Artojos Arenas vietovėje. Jos direktorius yra dr. Leonel Soto. Tai esąs tas pats L. Soto, kuris „sausio 2 d. paskelbė, kad 51 portorikietis baigė „mokslus“ Kuboje ir grįžta į tėvynę kovoti už jos išlaisvinimą. Nauji kovotojai jau pakeliui į Kubos mokyklas“, skelbė dr. L. Soto.

O JAV vyriausybė planavo užmegzti diplomatinis santykius su revoliucionierijų ir diversantų vadovais. Jeigu apie šiuos reikalus rašoma atvirai spaudoje, tad jie žinomi ir JAV vyriausybei.

BROŠIŪRA APIE PABALTIO VALSTYBES

Baltic States. A Domestic issue, an international problem. Latvian national foundation? Stockholm 1980, 32 LPP.

Latvių tautinis fondas išleido šią brošiūrą dvejais tikslais: pirma, kad įrodytų, jog nežūrint 40 metų rusų svetimos teritorijos okupaciją, Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių teisinė padėtis vis tebėra rimta tarptautinių teisių problema. Be vienintelės Naujosios Zelandijos, viena Vakarų demokratija nėra pripažinusi šių valstybių juridinės nepriklausomybės nuostojimo, nors faktiškai jas valdo Sov. Sąjunga.

Antra, kad įrodytų, jog Pabaltijo valstybių problema nėra vien akademinių diskusijų klausimas, bet gali įtaigauti ir Vakarų demokratijų politiką, kaip tai parodė vyriausybės pakeitimas 1974 metais Australijoje ir po to užsienio politikos pakeitimas.

Nors ši brošiūra skirta šių dviejų problemų aptarimui, tenka pridurti, kad Pabaltijo klausimas yra ir pasaulio sąžinės klausimas, nes jėga nėra teisingumas. Nepriklausomybės teisių grąžinimas Pabaltijo tautoms yra ne vien Europos, bet ir viso pasaulio raktas į taiką. Brošiūroje Australijos diploma-

tas ir senatorius John W. Knight aprašo vyriausybės krizę Australijoje 1974 m., kada tuometinis ministrų prezidentas Gough Whitlam savavališkai pripažino Pabaltijo valstybių okupaciją de jure. Tai sukėlė protestų audrą pabaltiečių bendruomenėje, leiboristai nustojo pasitikėjimo, per sekančius rinkimus laimėjo liberalai ir 1975 m. Gough Whitlam pripažinimą panaikino. Vėliau ir leiboristų partija pakeitė savo politiką Kremlui ir apie savo tokį nutarimą 1978 m. pranešė pabaltiečiams.

„Australijos latvius“ laikraščio redaktorius Emils Dēlins, dabartinis Latvijos vicekonsulas Australijoje, nušviečia savo pasitarimus Berne 1976 m., Stokholme 1977 m. ir Helsinkyje 1978 m. su Šveicarijos, Švedijos ir Suomijos atstakais diplomatais. Nė viena šių valstybių Užsienio Reikalų ministerija nėra pripažinusi de jure Pabaltijo valstybių užgrobtimo.

Brošiūros priede yra JAV 83-ojo Kongreso komisijos pranešimas apie Pabaltijo valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Pranešime pasiūlyta JAV delegacijai Jungtinių Tautų visuotinėje susirinkime pareikalauti, kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų iš Pabaltijo valstybių. A.T.

tik jos dalies — dėdavo juodą odinę pirštinę, bet valdydavo be pastebimų sunkumų. Už tai atlyginant, jam, kaip raštingam žmogui, davė tarnybą policininku ir mūsų miestelį. Neteko girdėti, ar kaip susipažino su Daugirdaite. Labai galimas daktas, kad pirmoji ji jį dėmesį atkreipė ne ji, o jos senelė. Mazurkevičienė juokdamosi užsiminė, kad tėtėi vos atvykus į mūsų apylinkę, mama jau žinojusi, jog ją ves. Ir nieko nuostabaus: tėtė visuomet veda mamą, o mama išteka už tėtės. Šiaip ar taip, reikia pripažinti, kad pati dar buvo vaikas. Skaitytojui lengva įsivaizduoti, ką Daugirdynėi atnešė šitoks žentas, jau tada gaunąs piniginę kompensaciją už ranką ir turįs valdišką tarnybą su pastovia alga, butpinigiais, kuru, arkliu bei pašaru. O bet kokias jaunamartės abejones turėjo išsklaidyti jauniojo uniforma, garbanoti plaukai, linksmos akys ir minkšta Paprūsės tarėna.

Tarnybos policijoje, tarp kitko, netrukus teko atsižadėti. Dar tą patią dieną pas mus sugrįžo Pranelis Kardoka, kilęs iš Grajamų kaimo, gerokai senstelėjęs viengungis, profesionalas policijos pareigūnas, dantis pravalgęs žandaru Gudijos pelkynuose, kažkur tarp Pripečio ir Berezinos, dabar pėstute parmovęs ir savo gimtąjį kraštą nuo bolševikų ir lenkų. Besikuriančiai valstybei visur ieškant specialistų bei mokovų, šitoks galėjo gauti tarnybą su pasirinkimu. Pasirinko, savaime suprantama, čia pat tėviskeje, pas savišką. Šteiniui valdžia davė kitur.

(Bus daugiau)

Inž. Valerijonas ir Ella Radžiai

Nuotr. Marius Kasniūnas

Dzūkijos dvasios milžinų įpėdininkystės keliu

Inž. Valerijonui Radžiui 70 metų sukaktį švenčiant

Kalbėdamas apie Dzūkiją, jos gamtos nepaprastą grožį, žmonių linksnų būdą, jų nuoširdumą, draugiškumą gali durti pirštu (taip dzūkai sako, bet taip nedaro) inž. Valerijoną Radį ir atspėti, kad jis yra grynakraujis dzūkas iš Rusonų kaimo, Seirijų valsčiaus, Alytaus apskrįčio. Jei parapijos knygas atversi, rasi, kad jo šeimos įpėdininkystės dzūkiškas gyvenimo kelias ilgas. O jei metrikų knygose lapus varstysi, rasi, kad Valerijonas Radys švenčia 70 metų sukaktį. Gražus amžius, apvainikuotas darbais, atliktais savo tautai, tėvynei, tėvynainiui lietuviui, artimam broliui.

Pasilgęs gražios Dzūkijos, jos ežerų, upių, kalvų, piliakalnių, Valerijonas ir jo šeima ieškojo vietos, panašios į Seirijų ir įsikūrė prie didžiojo ežero, Beverly Shores, aukštos kalvos viršūnėje, gražioje sodyboje.

Mokslą apvainikavęs inžinieriaus diplomu, ilgą laiką dirbo Kaimo miesto vandenintiekių ir elektros skyriuje ir buvo jo vedėjas. Įsijungęs į visuomeninį darbą, dirbo tautinėse organizacijose.

Vokietijoje ilgą laiką gyveno Lebenstate, kur daug prisidėjo prie stovyklos suorganizavimo ir buvo komendantas pavadojuotas, Raudonojo kryžiaus pirmininkas. Netrukus Wadenstate pradėjus veikti lietuvių gimnazijai, dėstė matematiką, fiziką, chemiją, važinėdamas apie 6 km. iš savo gyvenamos vietovės.

Atvykęs į Ameriką, dėdės prelatui kun. Igno Alibavičiaus, dzūko nuo Lazdijų, kviečiamas apsigyveno Ciceroje. Čia jis aktyviai veikė skautų rėmėjų eilėse, eidamas vicepirmininko, pirmininko pareigas, daug prisidėdamas prie dr. Stepono Biežio organizuojamos skautaramos. Abu sūnūs ir dukra buvo skautai.

Apsigyveno Beverly Shores, įsijungė į lietuvių klubą ir čia abu su žmona prisidėjo prie aktyvios veiklos. Šiuo metu jis yra pirmininkas, išrenkamas toms pareigoms jau ketvirtą kartą. Išaugęs tautiniai užgrūdintoje šeimoje, dirbdamas visuomeninį darbą pasižymi dideliu kuklumu, taktiškumu, energija ir sumanumu. Ir jei nusikeltume mintimis į gimtuosius Seirijus, grynai lietuviškas apylinkės, prisimintume, kaip čia aktyviai veikė lietuviai, kiek daug iš tos apylinkės yra išėjusių šviesių žmonių. Iš Seirijų yra kilę: dr. Simas Janavičius, žymus tautininkų veikėjas; dailininkas Antanas Žmuidzinavičius, diplomatas Bronius Balutis — komp. Neo Lithuania garbės na-

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4:00 val. p.p. iki 5:30 val. p.p. per tą patią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel. 494-2413
1490 A.M.

7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠACHMATAI

— **Islandija.** Reykjavike vyksta tarptautinis turnyras, kuriame dalyvauja du JAV didmeistrai (W. Browne ir B. Byrne), du sovietų dsm Kuprečik ir Vasiukov; viso 14 dalyvių. Po keturių ratų pirmavo gudų dsm Kuprečik iš Minsko ir Anglijos dsm A. Mails, abu turėjo po 3 tš., bet 5-me rate Mails pralaimėjo Kuprečikui ir pastarasis tapo lyderiu. Po 8 ratų Kuprečikas turėjo 6½ taško (3 partijas užbaigė lygybomis), o JAV dsm W. Browne ir Olandijos dsm Sosonko po 5½ taško.

— **Bostono tarpklubinėse.** So. Bostono LPD šachmatininkai (R. Grauslys, K. Merkis, G. Zozas, K. Makaitis ir B. Skrabulis) kažkodėl nesulaukė Mass. universiteto komandos pasikirtom kovo 7 d. rungtynėm So. Bostono LPD klube, mūsiškiai pel-

nė 5—0, be kovos. Nuostabiau, sia buvo tai, kad tą vakarą į So. Bostono LPD klubą atvyko Harvardo universiteto komanda, su kuria mūsų vyrai turi rungtis pagal tvarkaraštį kovo 14 d. Po septynerių rungtynių So. Bostono LPD šachmatininkai turi 4½—2½ tš. Beliko trejos rungtynės.

— **Korespondencinėse** "World Championship X, Final" pirmenybėse IOCF organas vasario nr. paskelbė, kad Palčiauskui pripažintas laimėjimas prieš Dr.

Engel "C. C. Olympiade VIII, Final" rungtynėse, Dr. Palčiauskas, žaisdamas JAV rinktinėje po 6 užbaigtų partijų turėjo 3½ taško, bet dabar paskelbta, kad jis prieš olandą Kramer pralaimėjo. Sekty, kad jo rezultatas dabar išsilygino 3½—3½.

K. Merkis

IEŠKO TAUTINIŲ BALSŲ

Sen. Edv. Kennedy ketvirtadienį lankėsi įvairiose Chicago

DRAUGAS, pirmadienis, 1980 m. kovo mėn. 17 d.

miesto dalyse, kur gyvena etninės grupės, stengdamasis laimėti daugiau jų balsų. Vidurvakarių kaimyninių organizacijų suvažiavime, kur dauguma iš 200 delegatų buvo čekagiečiai, Kennedy bandomajame balsavime gavo daugumą balsų.

VITRAŽŲ LANKYMAS

Chicago istorikų draugija kovo 29 d. nuo 10 v. r. iki 1 v. p. p. turės turistinę kelionę po miestą, lankant vitražus. Autobusas veš į tris bažnyčias. Vadovaus dekoratyvinio meno kūratorius Sh. Darling.

Daug gerų darbų padariusi, amžinybėn iškeliavo

A. + A. PRANĖ DABŠIENĖ

Liūdesiu dalindamiesi, vyrui ALEKSANDRUI, sūnui — LB Vakarų apyg. pirm. RIMTAUTUI su šeima, seseriai JULIJAI, broliui TEOFILIUI ir kitiems giminėms bei artimiesiems užuojautą reiškia

Los Angeles Lietuvių Fronto
Bičiuliai

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. Rēpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

P A D Ė K A

Mano Mylimam Vyrui

A. + A.

ADOLFUI VENCLAUSKUI

mirus, širdingiausiai dėkoju visiems dalyvavusiems šermyse, pamaldose ir palydėjusiems į kapines.

Nuoširdžią padėką reiškiu visiems užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėlių, auksiusiems Skautų Fondui, pareiškiusiems užuojautą asmeniškai, laiškais ar per spaudą, paminėjusiems Velionį straipsniais spaudoje.

Širdingą ir gilią padėką reiškiu v. s. Petriui Molui už suorganizavimą ir pravedimą atsisveikinimo, už jo jautrius atsisveikinimo žodžius, Ramintai ir Petriui Moliams už jų nuolatinį rūpestį ir nuoširdumą dar ligos metu ir dabar liūdesio valandoj, skn. Olegui Gešventui ir Liudmilai Gešventienei už buvimą su mumis nerimo valandomis ir dabar gedulo dienomis.

Širdingiausias dėkui Velionies Skautiškajai Šeimai: "Neringos" ir "Nevežio" Tuntų skautams ir skautėms stovėjusiems garbės sargyboj prie Jo karsto, Bostono Skautininkams, Jo brangiems buvusiems "Aušros" Tunto skautams ir skautėms, skn. Apolinarui Skopui ir buvusiems Diepholzo "Margio" Skautų Vyčių Būreliui. Širdingas ačiū tarusiems atsisveikinimo žodžius tuntiinkei R. Grigalaitienei ir tuntiinkei R. Jakubauskui.

Širdingiausia padėką mielėms Dr. Vinco Kudirkos Saulių Kuopos šauliams ir šaulėms, stovėjusiems garbės sargyboj, Naujosios Anglijos Saulių Rinktinės pirmininkui A. Zenkui už atsisveikinimo žodžius.

Nuoširdžiausias ačiū mielėms klebonui kun. A. Miciumui ir kun. A. Jankauskui už atlaikytą gedulingas šv. Mišias, už jautrius žodžius ir palydėjimą į kapines.

Širdingą ir gilią padėką kun. F. Skėriui ir Jo Vasario 16 Gimnazijos Evangelikų Jaunimo Rateliui.

Širdingas ačiū Lietuviškosios Radijo valandėlės direktoriui Edvardui Meilui už lietuviškos muzikos paruošimą per atsisveikinimą ir paminėjimą Velionies per radiją.

Širdingiausias dėkui Velionies bendradarbiams, Jo buvusiems mokiniams, mano kolegoms ir kolegėms, šv. Onos seselėms, mano esantiems ir buvusiems mokiniams ir solistei Margaret Konkol giedojusiai bažnyčioje.

Liūdinti žmona Aldona Venclauskienė

Didžiajam Lietuvos pedagogui, visą savo gyvenimą švietusiam bei auklėjusiam lietuviškąjį jaunimą, o taip pat savo gausiais raštais skleidusiam lietuviybę,

A. + A.

VACLOVUI ČIŽIŪNUI

mirus, nuoširdžiausiai užuojautą reiškiamo jo žmonai REGINAI ir sūnui K'ŠTUČIUI su šeima ir drauge su jais liūdime.

Pranė ir Jonas Jasiai

Brangiai MOTINAI Lietuvoje mirus, sūnų

DR. JONĄ IR JANINĄ ŠALNUS SU ŠEIMA

nuoširdžiai užjaučiame.

Roma ir Viktoras Masčiai
Prudencija Bičkienė

Tragiškai žuvus

A. + A. ALGIMANTUI MIKUTAIČIUI,

seseriškai užjaučiame jo liūdinčią MOTINĄ, sesę JANINĄ, jos vyrą, šeimą ir artimuosius.

Mega Barniškaitė
Izabelė Jonaitienė
Nijolė Kersnauskaitė

PUTKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— Iliūdo —

Mecenatas — Prof. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra patiklio formato, įrūtas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laisva parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$8.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Slipakite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

A. + A. IRENA SEKMOKIENĖ

STADZEVIČIŲTĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkė. Mirė kovo 13 d., 1980 m., sulaukusi brandaus amžiaus. Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Amerikoje išgyveno 30 m. Velionė buvo našlė a. a. Prano Sekmoko. Laidotuviams rūpinasi Ona ir Pranas Michelevičiai bei Vanda ir Juozas Gasparai.

Priklausė Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Chicago skyr., Liet. Moterų Federacijai, Balfui ir R. Lietuvių Bendruomenėi. Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Atsisveikinimas bus pirmadienį 7:30 val. vak. Laidotuvių įvyks antradienį, kovo 18 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvių.

Nuliūdę DRAUGAI

Laid. direkt. Donald A. Petkus. — Tel. 476-2345.

APLINK MUS

× **Marijonų Bendradarbių draugija** savo 53-ji seimą rengia kovo 23 d. Marijonų vienuolyne (6336 So. Kilbourn Ave.). Prasidės 11 val. šv. Mišiomis, kurių metu bus pamokslas, o 12 val. vienuolyno svetainėje bus pietūs. Po to apie 1.30 val. prasidės pats seimas. Kviečiami visi vienuolijos rėmėjai, geradari ir gerbėjai, kurie mato ir vertina jos kilnius darbus Bažnyčiai ir savo tautai.

× **Ses. M. Antanina, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos narė**, pergveno didelį skausmą, kai netikėtai mirė jos sesuo, taip pat vienuolė ses. M. Angelika, pranciškiečių, nuo širdies smūgio. Taip pat jai buvo netikėtumas, kai po kelių dienų mirė čikagietė ses. M. Augustina Šiaudvytytė. Jos kilusios iš Town of Lake Chicagoje. Artimieji reikią užuojautą seselėms pranciškiečiams. Abi seselės palaidotos Sv. Kazimiero kapinėse Pittsburghe, Pa.

× **Petras Klimas** iš Paryžiaus rašo redakcijai: "Kaž tik gautame "Drauge" (nr. 18) radau žinutę, kur aprašomas Simo Kudirkos apsilankymas Paryžiuje. Ten pažymėta, kad po filmo vykusiose diskusijose vertėju buvo Petras Klimas. Tai ne tiesa. Vertėju aš nebuvau. Prašau tai pažymėti jūsų redaguojamam dienraščiui". Tai ir padarome, — kaltę yra korespondento iš Paryžiaus. P. Klimą atsiprašome.

× **A. a. Edvardas Burke**, gyv. Kearny, N. J., nurykęs į Floridą, staigiai mirė. Velionio duklė Barbara ir jos vyras dr. Juozas Plikaičiai, kurie gyvena Chicago priemiestyje, tuo metu buvo kartu su tėvais. Laidojamas New Jersey pirmadienį.

× **Antras Kaimas**, satyros ir humoro teatras iš Chicago, balandžio 12 d. vyks į New Yorką, kur atliks programą Kultūros židinyje. Laisvės žiburio radijo pavasario koncerte.

× **A. Užgrienis ir I. Tjūnė** bendrą organizuoja darželio ir pirmo skyriaus vaikams skaitinių rengimą. Švietimo taryba juos leis nedidelėmis knygutėmis. Pirmosios turėtų išeiti šią vasarą.

× **Uršulė Astrienė** kovo 22 d. 10-12 val. ir 1-9 — val. p. p. Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje moks, kaip reikia daryti lietuviškus Vėlyų margučius. Norį daugiau informacijų gali skambinti telef. 523-5523 nuo 9 iki 3-30 val. p. p.

× **A. Valys**, detroitiešis, atnaujinamas prenumeratą, atsiuntė 12 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Senatorius Savickas** yra vienintelis lietuvis senatorius kurį mes turime. Jis daug gero yra lietuviams padaręs, padėdamas lietuvių kursams įsisteigti Ilinojaus Universitete ir pakeičiant 69-tą gatvę, pagerinant išvaizdą ir pakeičiant vardą į Lituania Plaza Ct. Mes balsuotojai turime jam padėti ir paremti tuos kandidatus, kuriuos sen. Savickas paremia, kad jis toliau galėtų padėti mūsų lietuviams ir mūsų kolonijai stiprėti ir vis toliau gerėti. Antradienį, kovo 18 d. balsuokime už **Ed Burke**, kuris yra demokratų kandidatas į States Attorney, Cook County. Balsuokime už **Ed Burke** ir toliau padėkime sen. Savickui stiprinti ir gerinti mūsų lietuvių koloniją. (sk.).

× **Šokių šventės rengimo komitetui** reikalinga sekretorė-rūšdirbė Jaujinimo centre bent 2-3 d. į savaitę už atlyginimą. Skambinti p. Jakaičiui tel. 257-7877. (sk.).

× **Elzbieta Kalvynienė**, Worcester, Mass, maloniu laiškeliu padėjo "Draugui" už jos mirusio vyro a. a. Petro Kalvyno tinkamą paminėjimą dienraštyje ir atsiuntė auką. Ačiū.

× **Danguolė Tamulionytė** baigia parengti vadovėlį pradžios mokyklos mokiniams, nemokantiems lietuvių kalbos.

× **Inž. Jaunutis Dagys** iškėlė klausimą Beverly Shores lietuvių klubo susirinkime, kad reikią padovanoti Michigano miesto naujai bibliotekai lietuvių enciklopediją anglų kalba. Šiam sumanymui pritarus, be jo, po vieną tomą pažadėjo padovanoti inž. Eugenijus Bartkus, inž. Jonas Jurkūnas, inž. Kazimieras Pocius, inž. Edvardas Zitkus ir klubas.

× **Eugenijaus Kriaučiūno** vardo jaunimo premijos įteikime, kuris įvyks kovo 30 d., sek. dienai, 3 val. p. p. Jaunimo centro kavinėje, meninę programą dalį atliks Jūratė Tautvilaitė ir Renata Bielskytė. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× **Branduolinės medicinos** naudojimo Sv. Kryžiaus ligoninėje dėl labai geros priežiūros ir gerų rezultatų mokslis General Electric bendrovės sumazinas iki 5 procentų, kai kitose ligoninėse už įtaisymus ir naudojimą ima 10 procentų. Tai džiugina ligoninės vadovybę ir pacientus, turinčius šia medicininę pasinaudoti.

× **Kun. Vytautas Bagdanavičius**, eilės religinių ir filosofinių knygų autorius, šeimų atsinaujinimo dienose, kurios bus kovo 23 d. Ateitininkų namuose, kalbės apie maldą, kaip būdingą krikščioniškos religijos bruožą, kuriuo tikintysis bendrauja su Dievu. Seimos kviečiamos atsinaujinimo dienose dalyvauti.

× **"Atlanta Constitution"** laikraštis, einąs Atlanta, Ga., kovo 11 d. laidoje išspausdino ilgesnį straipsnį apie aktorius Stasę ir Joną Kelečius. Straipsnyje minimas jų atvykimas į JAV, seimos sudėtis, o taip pat ir pavergtos Lietuvos padėtis. Cituojami J. Kelečiaus žodžiai, kad Sov. Rusija geruoju nepasitrauks iš Afganistano, primena, kad amerikiečiai gerai nežino, kas tikrai yra laisvė. Urie straipsnio pridėtos ir aktorių nuotraukos.

× **Eug. Likanderis**, Chicago, Ill., padėjo už kalendorių, kor. teles ir aukojo 10 dol. Dėkojam.

× **Lietuviškų knygų** ir muzikos plokštelių "Drauge" už didesnę sumą nusipirko Antanas Titenis, Eug. Karėlis.

× **Liet. Bendruomenės Brighton Parko** apylinkės valdyba pasiskyrė "Draugui" 20 dolerių auką ir ją per išdėdina Simą Jukūbaitį atsiuntė. Dėkojame.

× **Algis ir Julija Dantai**, gyvenantieji Puerto Rico, džiaugiasi, kad juos "Draugas" applan. Ko. Atnaujinami prenumeratą, atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Ona Razutienė**, žinoma Los Angeles lietuvių veikėja, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Ačiū.

× **Vytautas Juodišius**, čikagiešis, nusipirko "Drauge" gerų lietuviškų knygų už 66 dolerių.

Lietuvių Operos dirigentas Alvydas Vasaitis ir dirigento asistentas Arūnas Kaminskas tariais Carminos Buranos ir Pajacų operos orkestro muzikais. Šių veikalų spektakliai bus šį pavasarį. Nuotr. Jono Kuprio

Dariaus-Girėno mokyklos jaunesnieji mokiniai dainuoja vasario šešioliktosios minėjime. Nuotr. A. G. Plac

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI DARIAUS GIRĖNO MOKYKLOJE

1980 m. vasario 16 d. Dariaus Girėno liuanistinė mokykla Jau nimo centro salėje minėjo nepriklausomybės atkūrimo šventę. Retai pasitaiko toks sutapimas su 1918 metais. Nes tada buvo šeštadienis, 1 val. 30 min. Taigi ir šis mokyklos minėjimas buvo šeštadienį, tik vieną valandą anksčiau. 62 laisvės ir vergijos metai Tik 22 šventės buvo džiaugsmo šventės, o 40 metų po okupanto jungo. O kiek dar tokių liūdnujų sukakčių minėsime, vienas. Dievas žino. Reikia būti tvirtiems ir ištęsti taisyklius nežinomaisiais metais.

Minėjimą pradėjo mokyklos vedėjas J. Placius trumpa įžangine kalba, ragindamas ir jaunimą dalyvauti kovoje už laisvę. Yra užtenkamai ir jiems darbų, kad tik jie būtų atliekami. Tolimesnės programos vedimą perėmė aštunto skyriaus mokinė Natalija Mackevičiūtė. Vaikų darželis, vedamas Dainos Barskėtytės, gražiai padėkiamavo vietą eilėraščių.

× **F. Collins-Karaliūnas**, Los Angeles, Calif., prie prenumeratorų mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Maloniai dėkojame.

× **Dėkodami už kalendorių**, aukų po 5 dol. atsiuntė: Povilas Pliškyns, O. Ušelis, Kostė Dičiūnienė, S. Kaunas, Vaclovas Mažeika, M. Pocius, A. J. Simionaitis, O. Sapowis, Charles Ančiukaitis, V. Petrusėvičius, A. Sprainaitis, Al. Dailidis. Visiem maloniai dėkojame.

× **Lietuviškų knygų** "Drauge" už didesnę sumą nusipirko: Ag. Kizys, Vincas Valkavickas, Vytautas Kostė.

× **Aukų po 7 dol. atsiuntė:** Ant. Kamštaitis, Gary, Vl. Česnakavičius, Hamburg, V. P. Kuzma, London. Visiems dėkojame.

× **Lietuvių opera** Chicagoje išleido skoningą anglų kalba sąlanką, kuria supažindinama su būsimų operų Carmina Burana ir Pajacų solistais ir iš viso su Lietuvių opera.

Pirmo ir antro skyrių mokiniai padėkiamavo eilėraščių ir atliko šokių bei dainų pynę "Lelskit ir tėvynę". Paruošė skyrių mokytojos ir tautinių šokių mokytoja Rūta Galinaitienė.

Septinto skyriaus mokiniai su plakatais ir piešiniais padėkiamavo patriotinį eilėraščių. Paruošė Gerdė Česienė.

Trečio ir ketvirto skyrių mokiniai pašoko tautinį kombinuotą šokį "Noriu miego". Išmokė Rūta Galinaitienė.

Aštuntojo skyriaus mokiniai deklamavo eilėraščių su LKB Kronikos intarpais. Paruošė mokytoja Vilija Vakarytė.

Penktojo ir šeštojo skyrių mokiniai deklamavo eilėraščių ir pašoko šokį "Vaikų dyvai". Išmokė tautinių šokių mokytoja Nijolė Pupienė.

Toliau sekė dainos: jaunesniųjų, vyresniųjų ir visų. Išmokė ir dirigavo muzikas Faustas Strolia. Minėjimas baigtas mokyklos ir tautos himnais.

Po minėjimo tėvų komitetas suruošė kavutę minėjimo dalyvavusiems tėvams ir svečiams. Tėvas

BAIGIAMAS RUŠTI LIET. FONDO VARDYNAS

Lietuvių fondo leidinio redakcinės komisijos kartu su fondo vadovybe posėdis įvyko kovo 7 d. LF būstinėje.

Leidinio redaktorius Apolinaras Bagdonas plačiau susirinkusius supažindino su jau paruošta medžiaga. Pati knyga — Lietuvių Fondas — apims tris dailis. Pirmoje dalyje bus straipsniai, liečią LF įsikūrimą, augimą ir dabartinę padėtį. Čia bus straipsnių ir pirmųjų LF organizatorių bei buvusių jo pirminkų. Šiai pirmajai daliai didesnę pusę medžiagos jau gauta ir paruošta. Dar laukiama keletos pažadėtų straipsnių.

Antroji dalis apims 4,700 pavardžių su visais gyvais ir mirusiais LF nariais. Čia bus įtraukti ir įamžinti mirusieji su juos įrašiusiais aukotojais. Jie bus išspausdinti ne pagal sumas, bet alfabetine tvarka.

Prie kiekvienos pavardės bus rašoma ir paaukotos sumos dydis, pradedant šimtu dolerių ir siekiant net keliasdešimt tūkstančių.

Trečioji dalis, vadinamasis albumas apims nuotraukas ty, kurie susiję su LF istorija. Nuotraukos dėl vietos stokos bus ne didelės, šiek tiek didesnės negu pasinės. Nuotraukos irgi bus keletų rūšių: pavienių asmenų, šeimų ir net organizacijų bei jų valdybų. Albumą tvarkys dail. P. Alekša.

Knygos didumas apytikriai bus 400-500 puslapių ir enciklopedinio formato. Tikimasi visą medžiagą per vieną kitą mėnesį apdoroti ir perduoti spausdintuvei.

Po šio pranešimo kilo gyvos diskusijos, kuriose išryškėjo kai kurie nauji aspektai, bet esmė nepasikeitė.

Posėdyje tarp kitų dalyvavo ir LF kūrėjai dr. A. Razma, dr. Ged. Balukas, Alicija Rūgytė ir kiti. Posėdis praėjo labai daryje nuotaikoje ir buvo užbaigtas prie kavose puodelio. A.P.B.

— **SCENOS MENAS**

Garfield parke, 100 N. Central park Ave., Chicagoje antradieniais ir penktadieniais tarp 4 val. ir 10 v. v. priimami dainininkai, šokėjai, vaidintojai, instrumentalistai, kurie norėtų dalyvauti programose. Daugiau informacijų galima gauti telefonu 826-3175.

— **VENECIJOS NAKTYS**

Šiemet Chicago pasėžio festivalis bus liepos 25 d. Nebebus akrobatų Daley aikštėje, nei karaliaus Neptūno parodo, nei programos Chicago upėje, bet bus išplėsta Venecijos naktis paežerėje. Tą patį savaitgalį įvyks aviacijos ir vandens sporto šventė. Perėjais metais Venecijos naktis sutraukė apie 500,000 žmonių, kainavo apie 200,000 dol.

— **"Spindulio" ansamblis**, Los Angeles, Calif, jau baigia įdėnuoti plokšteles. Šokių visos grupės (tie patys ir dainuoja) stropiai ruošiasi Tautinių šokių šventei. Dalyvaus per šimtą šokių ir dainininkų. "Spindulys" dar surengs "generalinę repeticiją" — 24-ją tradicinę Jaunimo šventę. Ji įvyks birželio 8 d. Velteranų salėje, Los Angeles.

— **Great Necko** lietuvių kasmet surengia savo Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą. Surengia paprastai savaitę po minėjimo New York'e. Šiemet toks minėjimas buvo vasario 23, šeštadienį, Elks klube.

Minėjimą rengė LB apylinkės valdyba. Ji ir pravedė valdybos pirmininkas Henrikas Miklas. Invokaciją sukalbėjo kun. Pl. Barius, OFM. Kalbą pasakė rašytojas Paulius Jurkus. Eufemija Cibienė padėkiamavo Bern. Brazdionio eilėraščių, solistas Mečys Razgaitis padainavo dvi dainas. Palydėjo fortepijonu Mykolas Cibas.

— **Italijoje**

— **A. a. diakonas Augustinas** Lišauskas staigiai mirė kovo pradžioje Sv. Kazimiero lietuvių kolegijoje. Velionis kovo 11 d. būtų sulaukęs 69-rių metų amžiaus. A. a. Augustinas Lišauskas Lietuvoje kurį laiką buvo Kauno katedros zakristijonas, pokario metais gyveno Vak. Vokietijoje, o vėliau emigravo į JAV ir ilgiausiai gyveno Toledo, Ohio, kur buvo šventintas diakonu. Atvykęs į Romą pradėjo studijuoti teologiją ir ruošėsi kunigystei, kurios jau nespėjo gauti. Palaidotas Romoje.

— **Australijoje**

— **Prel. dr. Vyntas Balčiūnas** iš JAV-bių atvyksta į Australiją ir keliose lietuvių kolonijose praves gavėnios rekolekcijas.

— **Australijos Liet. fondas** 250 dolerių premija atžymėjo iškiliausią Australijos lietuvių jaunųjų Joną Mockūną, Akademinio skautų sąjungos Adelaidėje pirmininką. Jis yra gyvas lietuviškoje veikloje, šoka tautinius šokus, gerai kalba ir rašo lietuviškai.

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBES

— **Magdalena Strungienė**, gyvenanti Waterbury, Conn., atšventė savo 102-ji gimtadienį. Ji yra gimusi ir augusi Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje. Ji dar gana gerai laikosi, su ja galima daug ką pakalbėti, nes ji labai gerai viską atsimena, tik blogiausia, kad ji jau nebemato.

— **Time-Union** laikraštis Rochester, N. Y., kovo 8 d. laidoje išspausdino stud. Pauliaus Klimo laišką, kuriame kviečia visus aktyviai veikti prieš Sovietų Rusijos propagandą. Ilgama laikė, kuriam duota didesnė antraštė, P. Klimas primena Lietuvos okupaciją, primena, kad komunistų buvo suimtas jo tėvas dr. A. Klimas. Iškelia Maskvą norą visus laikyti savo piliiečiais. Taip pat prašo palaikyti prez. Carterį, kviečiantį boikotuoti olimpiadą Maskvoj, kad būtų suduotas komunistų propagandai smūgis.

— **"Spindulio" ansamblis**, Los Angeles, Calif, jau baigia įdėnuoti plokšteles. Šokių visos grupės (tie patys ir dainuoja) stropiai ruošiasi Tautinių šokių šventei. Dalyvaus per šimtą šokių ir dainininkų. "Spindulys" dar surengs "generalinę repeticiją" — 24-ją tradicinę Jaunimo šventę. Ji įvyks birželio 8 d. Velteranų salėje, Los Angeles.

— **Great Necko** lietuvių kasmet surengia savo Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą. Surengia paprastai savaitę po minėjimo New York'e. Šiemet toks minėjimas buvo vasario 23, šeštadienį, Elks klube. Minėjimą rengė LB apylinkės valdyba. Ji ir pravedė valdybos pirmininkas Henrikas Miklas. Invokaciją sukalbėjo kun. Pl. Barius, OFM. Kalbą pasakė rašytojas Paulius Jurkus. Eufemija Cibienė padėkiamavo Bern. Brazdionio eilėraščių, solistas Mečys Razgaitis padainavo dvi dainas. Palydėjo fortepijonu Mykolas Cibas.

KANADOJE

— **Prof. dr. Romas Vaštoka**, kandidatas į federalinį parlamentą, Toronto Lietuvių namuose pasitarė su lėšų telkimo fondo komiteto nariais ir jo rėmėjais. Dr. R. Vaštoka pareiškė padėką komiteto nariams ir rėmėjams už finansinę paramą. Paskutiniuose rinkimuose buvo priartėta arčiau rinkimnės pergalės ir palaikėta tik 1110 balsų skirtumu, o 1979 m. gegužės 22 d. vykusiuose rinkimuose šis skirtumas buvo 6403. Hastings - Frontenac rinkiminė apylinkė jau keletas dešimtmečių yra atstovaujama konservatorių atstovu, ir liberalų partija buvo labai nusteibinta dr. R. Vaštoko populiarumu, politine taktika ir įgytu pasitikėjimu šioje farmerių apylinkėje. Liberalų partijos sudaryta minėtoje apylinkėje rinkiminio vėjauo or ganizacija bus plečiama ir sekančiuose rinkimuose, kaip rašė vietinė spauda, dr. R. Vaštoko išrinkimas bus užtikrintas. Dr. R. Vaštoka ragino lietuvius do mėti pagrindinių partijų veikla, aktyviai prie jų prisidėti, nes tik per jas galima turėti įtakos ir valdžios įstaigas, parlamento narius ir tuo laimėti pagalbą ne tik mums kaip etninei grupei pa lankių įstatymų pravedime, bet ir padėti mūsų pavergtos Lietu vos laisvinimo baruose.

— **Dail. Reginos Žiuraitienės** dailės paroda buvo surengta vasario 15 — kovo 2 d. Old Bronte Post Office Gallery Oakvillėje, Ont., kur dailininkė gyvena jau 30 metų. Joje buvo išstatyta 15 aliejinių ir 15 akvarelinių paveikslų, vaizduojančių Kanados gamtą. Paroda buvo labai sėkminga — susilaukė gausių lankytojų, kurie nupirko du trečdalius paveikslų. Abu vietiniai savaitraščiai išspausdino labai palankias recenzijas ir įdėjo nuotraukas. Dailininkė mokėsi Ontario meno mokykloje pas žymius dailininkus. Pagrindinė jos tema — gamtovaizdžiai.

OKUP. LIETUVOJE

— **Prie Dvinės upės** nusileido ir buvo pagauti du pašto baltandžiai su žiedeliais ant kojos. Nustatyta, kad vienas jų buvo iš Rytų Vokietijos, kitas iš Lenkijos.

— **Pelėdos** Lietuvoje dabar nyksta. Seniau jų buvo 12 rūšių, dabar sutinkama tik 3-3 pelėdinių sparnuočių rūšys. Kiek daugiau yra naminių ir au sytyjų pelėdų, kurios mažaisiais apuokais vadinamos. Daug pelėdų žuvo pereitą gilią ir šaltą žiemą, bet esą žuvusių ir šių žiemą.

— **Kamany pelkės** Mažeikių apskrityje (dabar Akmenės rajone) paverstos trečiuoju Lietu vos rezervatu. Jo bendras plotas 3660 ha ir apsauginė zona — 1542 hektarai. Kamany aukštapelkės amžius apie 12,000 metų. Tai jauna ir tebeauganti pelkė. Pelkėse yra daug įdomių augalų ir laikosi daugybė vandens paukščių. Jų medžioklė dabar uždrausta.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629